

PhDr. Simona Binková, CSc.
Středisko ibero-amerických studií FFUK

Posudek oponenta diplomové práce

Lucia Čelesová, *Obraz násilia v latinskoamerické literatúre: analýza vybraných diel súčasných kolumbijských autorov*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Středisko ibero-amerických studií, Praha 2014, ved. práce Mgr. Dora Poláková, Ph.D., 127 str. + příl.

Diplomantku zaujalo téma násilí - reálné téma dlouhodobě přítomné v latinskoamerické společnosti, pocíťované (vedle donedávna např. neblaze proslulé Světlé stezky v Peru nebo současných problémů *narcotraficantes* v Mexiku – mezi mnoha jinými příklady) obzvlášť markantně po několik posledních desetiletí v Kolumbii. Pokusila se charakterizovat toto téma z historického pohledu (kap. 3, str. 15-42) a následně jej pojala jako téma současné kolumbijské literatury, konkrétně pěti vybraných románů (kap. 4-7, str. 43-116).

Časově spodní hranici svého zájmu vymezuje událostí zvanou *bogotazo* (1948) a následným obdobím *Violencia*, ale stručný exkurs sahá i hlouběji do minulosti, a sleduje, jak téma násilí (a jeho prvoplánové zobrazení v *novela sobre la violencia*) postupně prorůstá celou společností (literárně realizované jako *novela de la violencia*). Volba tématu i jeho vazba na konkrétní události nedávných kolumbijských dějin jsou jistě zajímavým rozhodnutím, autorka se vyhnula přitažlivým tématům již mnohokrát zpracovaným a šla svou vlastní cestou.

Podněty k diskusi:

Výběr románů oproti původnímu zadání je obměněn, zajímavé by bylo zdůvodnění – byla jím dostupnost, nebo spíše názorová změna na adekvátnost selekce?

Připomínky:

V odkazech na méně známé historické události v českém / slovenském odborném prostředí by jistě bylo možné využít již existujících diplomových prací Šárky Holišové, *La Guerra de los Mil Días. Antecedentes, desarrollo y consecuencias de un conflicto colombiano, 1899-1902* (FFUK, Praha 2004), práce o hnutí FARC Evy Kubátové, *FARC-EP* (FFUK, Praha 2011) a nejnověji Martina Falce, *Ideologický základ hnutí FARC a jeho proměna*, (FFUK, Praha 2013), respektive jeho rigorózní podoby (FFUK, Praha 2014). Rovněž citovaná publikace Juana Carlose García Hoyose *De la coca a la cocaína: Una historia por comprender* (México 2002) je původně

disertační práci obhájenou na FFUK, Praha 2002. Studie Ivo Bartečka citovaná opakovaně jen jako ročenka *Ibero-Americana Pragensia*, 1987, bez udání autora, názvu a paginace, je rozhodně nevhodnou formou citace. Navíc by patřila do sekce časopiseckých studií a nikoliv monografií. Někteří autoři z poznámek pod čarou (Fals Borda, Daniel Samper Pizano, Ricardo Arias) se nevyskytují v seznamu použité literatury a chybí i odkaz na dílo, kde by citovaný názor prvního z nich bylo možné nalézt. U sborníků nebo kolektivních prací bývá dobrým zvykem uvést editora (ed.) nebo vedoucího kolektivu (dir.) – týká se řady položek v bibliografii. Či citát je mottem v úvodu? Jak překládat v rámci literární teorie *testimonio*? Jako *svedecká literatura* (str. 9), nebo s Annou Houskovou jako „žánr svědectví“?

Šp. výraz *guerrilla* (odvozený od výrazu *guerra*) je už celosvětově přebíraný (v češ. a slov. někdy už i v podobě *gerila* – otázku úzu a normy mně nepřísluší hodnotit), ale určitě by autorka práce měla zaujmout jednotné řešení. Místo toho opakovaně užívá formy *guerilla/guerillový*, potíže jí činí zvláště gen. pl. *guerill / guerril*.

Pozitivní dojem z práce poškozuje téměř naprostá absence interpunkce na konci vložených vedlejších vět, občasná vybočení z vazeb, vypadlé úseky vět, různé překlady stejných výrazů (*autodefensas*), místy zbytečné opakování myšlenkových celků.

Autorka se mýlí, když tvrdí, že události *bogotaza* mohly být zfilmovány až po 65 letech (nedávno natočený *Roa*, 2013): kromě několika dokumentárních snímků (např. *El Bogotazo - La historia de una ilusión*, rež. Mauricio Acosta 2008) a sedmidílného TV seriálu byl vytvořen celovečerní film Jaime Osoria *Confesión a Laura* (1990) a již předtím byl zfilmován i jeden z románů, jež Čelesová analyzuje (*Cóndores no entierran todos los días*, 1984, rež. Francisco Norden).

Zajímavě vybrané téma, jehož zpracování chybí ještě finální revize textu, mj. i po stránce uspořádanosti (kromě již zmíněných nedostatků např. i zvláštní řazení kapitol 5-7, se kterými jakoby si autorka nevěděla rady a vyčlenila je mimo rámeček kap. 4, kam by se nabízelo je zařadit, nebo mohla vytvořit další „zastřešující“ kap. 5, nazvanou např. Typologie románů zabývajících se násilím). Jinak ale práce splňuje podmínky kladené na závěrečnou práci, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci známkou velmi dobře.

V Praze, 22.5.2014

